5100786O1

ప్రబోధ 14

మనసుచే జీవులు మరి జననమొందు
మనసుచే జీవులు వాయుపైపోవు
మనసుచే ధర్మార్థకామమోక్షము నొందు
మనసుచే యోగనిష్ఠులు సిద్ధినొందు.

అధ్యాపకులారా! విద్యార్థులారా!

ప్రతి మానవుడు తప్పనిసరిగా సంకల్పము యొక్క శాసనమును, పనులను విశాలదృష్టితో విచారించటము అత్యవసరము. ఈ విధముగా సంకల్పము యొక్క శాసనాన్ని గుర్తించినప్పుడే మానవుడు సుఖ జీవితమును, శాంతి జీవితమును అనుభవించగలడు. ఈ విధముగా మనశ్శాసనమును అర్థము చేసుకున్న సమయమునందే మానవునియందున్న సమస్త శక్తులు సద్వినియోగము కాగలవు. సంకల్పముల యొక్క శాసనమును సరిగా అర్థము చేసుకున్న సమయమునందే ప్రతికూలమైన సంకల్పములను మానవుడు ప్రతిఘాతము చేయగలడు. మత్స్యము ప్రవాహమునకు ఎదురీదటం చేతనే తన ప్రమాదమును తప్పించుకోగలుగుచున్నది. అదేవిధముగనే మానవుడు ప్రతికూల సంకల్పమునకు విరుద్ధమైన సత్సంకల్పములను అభివృద్ధి పరచుకున్నప్పుడే తన జీవితములో ప్రమాదమునకు దూరమై ప్రశాంతికి సన్నిహితమై యుంటుంటాడు. సముద్రములో ప్రయాణము చేసే పడవకు దిక్సూచీ యంత్రము అనేది ఒకటుంటాది. ఈ దిక్సూచి యంత్రము నాధారము చేసుకొనియే ప్రయాణీకులు తాము చేరవలసిన గమ్యమును సుక్షేమముగా చేరుతారు. ఈ దిక్సూచి యంత్రము లేనప్పుడు యిది యేదో ఒకవైపున గాలి త్రిప్పి మంచు గడ్డనో, బండరాతినో కొట్టి యనేక విధములైన కష్టనష్టములకు గురి చేస్తాయి. అదేవిధముగనే మానవుడు యీ సంసార సముద్రమునందు సంచారము చేసే సమయములో నిశ్చల మనస్సు అనే ఒక యంత్రాన్ని సక్రమమైన మార్గములో అనుభవించినప్పుడే సరైన గమ్యము చేరగలడు. ఆ నిశ్చల మనస్సే లేకుండిన తన యొక్క ప్రయాణము యనేక విధములైన ప్రమాదమునకు గురౌతుంది.

మనిషి యొక్క ముఖము మనస్సు యొక్క ఒక ముద్రనే. దీని యొక్క ప్రతిబింబమే. ఈ మనస్సు యొక్క ఛాయా చిత్రమే. కనుకనే మనస్సునందు మానవుడు

510078602

సంకల్పించుకొనే ప్రతిసంకల్పము కూడను యీమనిషి ముఖమునందు ప్రకటింపబడుతూ వుంటుంది. మనిషియొక్క మనస్సు ఒకగ్రామఫోను ప్లేటువంటిది. ఈ ప్లేటులోవుండిన పాటలో మాటలో మనకు కనుపించవుగాని వినిపించుతాయి. కాని మనస్సునందున్న సంకల్పముల యొక్క ప్రభావములు మనకు వినిపించవుకాని కనిపిస్తాయి. మనసునందు కలిగిన ప్రతిసంకల్పము కూడను అనగా దుష్టసంకల్పములు, సత్సంకల్పములు అని రెండురకములుగా వుంటుంటాయి. క్రోధము, ద్వేషము, అసూయ, నిరాశ, డంబము, అహంకారము ఇత్యాది దుష్టగుణములు మానవుని ముఖమునందు ఒక పుండ్లవలె మనకు కనిపిస్తూ వుంటాయి. అదేసంకల్పములయందు సత్యము, ప్రేమ, సహనము, సానుభూతి, దయ, కరుణ ఇత్యాది సత్సంకల్పములు మానవుని ముఖమునందు తేజోవంతముగా, ప్రశాంతమైన దిగా నిరూపిస్తూ వుంటాది. మనస్సుయొక్క mould అని చెప్పవచ్చును. అదే మనిషియొక్క ముఖము ఛాయాచిత్రము. ఇందులో ప్రతిసంకల్పము కూడను ఒక గీతలవలె వెలుపలకు ప్రకటిస్తూ వుంటాది. దీనిని యింకొక రీతిగా మనము చెప్పవలెనన్న ముఖము ఒక నోటీసు బోర్డువంటిది. మనస్సు యొక్క ప్రభావములన్నియు కూడను మనము ఖముపైన ప్రకటిస్తూ వుంటాది. ఈ సంకల్పములను మూసిపెట్టుటకై కొంతమంది ప్రయత్నిస్తూ వుంటారు. సంకల్పములను మూసిపెట్టుకొనుటగాని, దాచిపెట్టుకొనుటకుగాని సాధ్యము కాదు. ఇది కేవలము ఒక మూర్ఖత్వమనియే చెప్పవచ్చును. మీరు విని వుండవచ్చును. పుస్తకములందు చదివివుండవచ్చును. ఎడారులలో నిప్పుకోడి అనే పక్షి ఒకటుండాది. ఎత్తైన పక్షి. ఇది యించుమించు పది పన్నెండు అడుగులు ఎత్తుంటుంది యీపక్షి. ఈ పక్షిని వేటాడుటకు అనేకమంది వేటకాండ్రు వెళ్లుతుంటారు. కారణమేమనగా దాని యొక్క యీకలు మహాపెద్దవిగను, అనేక విధములైన చిత్రచిత్రములను నిర్మించటానికి అనుకూలమైనవిగను వుంటాయి. దీని మాంసము మాంసభక్షకులకు చాలా ప్రీతిగా వుంటుంది. అందువలన యీపక్షిని వేటాడుటకై అనేకమంది పోతుంటారు. ఆసమయములో యీనిప్పుకోడి యేమిచేస్తుంది. తనయొక్క పొడుగాటి మూతిని ఇసుకలో దాచిపెట్టుకొనిన నన్నెవరూ చూడలేరులే అనుకుంటుంది. కాని యీ అమాయక పక్షికి తన దేహము యింత పెద్దది వెలుపలనున్నదే అనే విజ్ఞానము లేకుండా వుంటుంటాది. అదేవిధముగనే తన దోషములను, తన తుచ్ఛసంకల్పములను దాచిపెట్టుకొనుటకై, మూసి పెట్టుకొనుటకై ప్రయత్నించేవారు కేవలము యీనిప్పుకోడి వంటి వారే. దీనిని యేమాత్రము కూడను దాచిపెట్టుకొనుటకు వీలుకాదు. నీవు ఆదుష్టసంకల్పములు దాచిననూ అవి దాగవు. నీ ముఖముపైన ప్రకటిస్తూ వుంటాయి. ప్రకాశిస్తూ వుంటాయి.

ఈసంకల్పములు చాలా విశాలమైనవి. ఇవి విద్యుచ్ఛక్తి కంటెను చాలా సూక్ష్మమైనవి. ప్రతిసంకల్పమునకు ఒకరూపమున్నది. ప్రతిసంకల్పమునకు ఒకరూపము వున్నది.

510078603

ప్రతిసంకల్పమునకు ఒక పేరు వున్నది. ప్రతిసంకల్పమునకు ఒక భారమున్నది. ప్రతిసంకల్పమునకు ఒక రంగు వున్నది. ప్రతి సంకల్పమునకు పరిణామము వుంటున్నది. ప్రతిసంకల్పము శక్తితో కూడి వుంటున్నది. కనుక యీసంకల్పమనేది కేవలము తెల్లని పేపరుపై వ్రాసిన అక్షరములు మాత్రమే కాదు. ఇది అనేక రకములైన మార్పులు కూడను పొందుతూ వుంటాయి. అనేక రూపములను కూడను పొందుతుంటాయి. సమయసందర్భానుసారముగా యీసంకల్పముల ప్రభావమును అధికము చేసుకుంటాయి. దేశకాల పాత్రను అనుసరించి తమ సంకల్పములు చాలా పవిత్రముగా మారుతుంటాయి. ఈ సంకల్పములకు సంకల్పములే కర్తలు; సంకల్పములే కారణములు. అనేక శాఖలతో, పత్రములతో, పుష్పములతో, ఫలములతో కూడినయీ సంసార వృక్షమునకు యీమనస్సే మూలాధారము. ప్రతిసంకల్పము కూడను కన్నుల ద్వారా వెలువడుతూ వుంటుంది. ఈ కన్నులకు మానసిక సంకల్పములకు తంతులు అనే సాధనములు సాధ్యముగా యేర్పడి వుంటాయి. కన్నులు చూస్తున్నవని సామాన్యంగా మానవులు భావిస్తారు. కానీ కన్నులు చూడటంలేదు. కన్నులలో మనస్సు చేరటం వలననే కన్నులు చూడగలుగుతున్నాయి. చెవులు వినగలుగుతున్నాయను కొంటున్నాము. చెవులకు కూడను వినే శక్తి లేదు. చెవులయందు మనస్సు చేరపడినప్పుడే యీచెవులు వినగలుగ తున్నాయి. ఇదే విధముగనే సర్వేంద్రియములు కూడను మనస్సు ఒక ఆధారమై, మనస్సు ఒక సూత్రమై, మనసే కారణమై సర్వేంద్రియముల చేతను పని జరిపించు చున్నది. దీనికొక చిన్న ఉదాహరణము. పూర్వపు ప్యాలెస్‌లయందు రాణివాసమని మహారాణులందరు కూడను నివసించేవారు. ఈ రాణివాసమనే భవనములకు యీ కిటికీలు వుండేవి కాదు. చిన్న చిన్న రంధ్రములు మాత్రమే వుండేవి. ఈ రాణివాసములో వున్న రాణులు, యీ చిన్నరంధ్రము ద్వారా బయటి ప్రపంచాన్నంతా చూస్తూ వుండేవారు. మార్గములో సంచరించే బస్సులు, కార్లు, సైకిళ్ళు, యింకా మనుషులు, చిత్ర విచిత్రమైన దృశ్యములంతా యీచిన్న రంధ్రము ద్వారానే చూస్తూ వుండేవారు. అయితే బయటి ప్రపంచము యీరాణులను మాత్రము చూడలేరు. ఎవరు రాణులను చూడగలరు. అంతఃపురమునందే వుండిన దాసీలు రాజు మాత్రమే ఆరాణిని చూడగలరు. అదే విధముగనే మనస్సు రాణివాసములో వుండిన రాణి. ఈ మనస్సు ప్రపంచము నంతా చూస్తున్నది. కానీ యీప్రపంచము మనస్సును చూడలేకుండా వున్నది. అయితే యీమనసును చూచే దాసీలు ఎవరు? ఇవే సంకల్పములు. ఈ సంకల్పముల యొక్క ఉత్సాహ ప్రోత్సాహముల చేతనే మనస్సు తన కర్మము తాను ఆచరిస్తూ వస్తుంది. ఈ రాజు ఎవరు? అదే నేను. అదే అహం. మనస్సు అనే స్వరూపాన్ని అహం అనే రాజు, సంకల్పములనే దాసీలు చెంతనే చూడగలరు.

కనుక సంకల్పముల ద్వారానే యీమనస్సు యేర్పడుతున్నది.

510078604

ఈ సంకల్పములు అహం అనే నేను యొక్క ప్రభావము నుండి వచ్చుచున్నది. ఈ అహం అనే నేను ఆత్మ నుండి వెలువడుచున్నది. కనుక ఆత్మ, అహం, మనస్సు కూడను సన్నిహిత సంబంధ బాంధవ్యముతో కూడినవి. సమ పోలికలుగల సంకల్పములను చక్కగా ఆకర్షించవచ్చును. అనగా సమపోలికలు equal thoughts. కొన్ని ఉదాహరణములు. కొన్ని పక్షులు యితర పక్షులతో చేరక తాము ప్రత్యేకముగా ఒక గుంపుగా ప్రయాణమై పోతూవుంటాయి. అనగా ఆ పక్షుల యొక్క సంకల్పము సమ పోలికతో కూడిన సంకల్పములు. కొంగలగుంపు అంతా కూడను ప్రత్యేకముగా పోతుందిగాని కాకులగుంపుతో చేరదు. కాకులగుంపు ప్రత్యేకముగా పోతుందిగాని కొంగలతో చేరదు. అదేవిధముగనే మృగములు. ఏనుగులు సింహములతో చేరవు. సింహములు ఏనుగులతో చేరవు. ఈ రెండిటితో జింకలు చేరవు. కారణమేమనగా సమాన పోలికలుగల సంకల్పముచే యీ విధమైన రీతిగా ఆకర్షింపబడుతుంటాయి. ఒక గాయకుడు మరొక గాయకునే ఆకర్షిస్తాడుగాని మరి యింకొకరిని ఆకర్షించడు. ఒక అభ్యాసకుడు మరొక అభ్యాసకునితో స్నేహము చేయుటానికి ప్రయత్నము చేస్తాడు. కారణమేమిటి? ఈ సమపోలికల సంకల్పముల యొక్క ప్రభావమే. కనుక మానవుని యొక్క సంకల్ప వికల్పములనేవి చాలా చిత్రవిచిత్రములుగా వుంటుంటాయి. ఏతావాతా సృష్టి అంతయు సంకల్పముల యొక్క స్వరూపమనియే చెప్పవచ్చును. కన్ను చాలా చిన్న రంధ్రముతో కూడి వుంటున్నది. కానీ యింత చిన్న కన్ను యెంతో విశాలమైన ప్రపంచాన్ని చూడగలుగుతుండాది. అనగా రాణివాసములో వున్న రాణి చిన్నరంధ్రము ద్వారా ప్రపంచాన్ని చూడగలిగినట్లు చూస్తుండాది. ఆ చూపు కూడను మనస్సు యొక్క ఆధారముచేతనే చూడగలుగుతున్నది. నీవు కన్నులు తెరుచుకొని నీ మనస్సు యెక్కడో ఆలోచన చేస్తూ వుండినప్పుడు యీ కన్నులు ఎదురుగా నుండిన చిన్న పదార్థములైనను చూడలేవు. కనుక చూచేది కన్నులు కాదు. వినేది చెవులు కాదు. బాహ్యదృష్టితో మనము యీ యింద్రియములు మాత్రమే గుర్తించగలుగుతున్నామేగాని అంతర్దృష్టితో మనము చూచినప్పుడు యీ సంకల్పప్రభావము చేత మనస్సు యొక్క కాంతియే యీ యింద్రియముల చేత పనిచేయించగలుగుచున్నది.

ఎట్టి సంకల్పములో అట్టి ఫలితములుంటాయి. ఇది తప్పనది కాదు. నేడో రేపో కాలము కొంత వ్యత్యాసము కావచ్చునుగాని, యీ సంకల్పము యొక్క ప్రభావమైన స్వరూపాన్ని మనము అందుకొనక తప్పదు. కనుకనే సత్సంకల్పములను మనము అభివృద్ధి పరచుకోవాలి. పవిత్రమైన భావములను మనము పెంచుకోవాలి. దివ్యమైన తలంపులను మనము అభివృద్ధిపరచుకోవాలి. దీనికొక చిన్న ఉదాహరణము. మనము యితరులకు కీడును తలంచి, యితరులకు కీడును ఆశించి అనేక సంకల్పములు మనము చేయవచ్చును. తలంచటము సులభమే కాని దీనిని భరించటము చాలా

510078605

కష్టము. ఇతరులకు కీడు చేసే తలంపు మనయందు ఆవిర్భవించినప్పుడు ఆసంకల్పములు యితరులకు అంతో యింతో కీడు చేయ వచ్చును. చేస్తాయి. కానీ అంతటితో యీ సంకల్పములు ఆగిపోవు. మన సంకల్పములు యితరులకు యెంత కీడు చేసినవో అంత నూరింతలు అవే వచ్చి మనకు కీడు చేస్తాయి. ఈ సత్యాన్ని మాత్రము మన సంకల్పములో వుండిన రహస్యాన్ని మాత్రం గుర్తించాలి. ఇతరులను మనము యెంత బాధిస్తుమో ఆసంకల్పములు తిరిగి యెన్నో రెట్లు బాధిస్తాయి మనలను/ కనుకనే దుష్ట సంకల్పములనేవి కేవలము యితరులను మాత్రమే కాకుండా మనలను కూడను అవి బాధిస్తాయి అనేసత్యమును గుర్తించాలి. విషపురుగు ముట్టినవానిని పెంచినవానిని యిరువురిని కరచినప్పుడు విషమే చేరుతుంది గాని అమృతము చేరదు పెంచినవానికి. కనుక దుష్టసంకల్పములు ఎవ్వరికైన కూడను అవి బాధించక తప్పదు. అది వాటి సహజము. మహాభారతము నందు మీరు విని వున్నారు. కౌరవులు దుష్టసంకల్పముల చేత పాండవులను హింసించే కోసమని, పాండవులకు కీడు చేసే కోసమని యనేకవిధములైన సంకల్పములు వారు అభివృద్ధి పరచుకొన్నారు. ఈ సంకల్పములు అంతో యింతో పాండవులను హింసించాయి. కాని అంతకంటె అధికముగా వెనుతిరిగి కౌరవులనే హింసించాయి. కనుక మన సంకల్పములు దుష్ట సంకల్పములైనపుడు యిది యితరులకంటె మనకే ఎక్కువ కీడు చేస్తాయి. సత్సంకల్పములే అయిన యితరులకు, తనకు, పరిసర ప్రజలకు కూడను కొంతవరకు మేలు కలిగిస్తాయి కనుక సంకల్పములు పుట్టిన తక్షణమే మంచి చెడ్డలయొక్క విచారణ మనము చేయాలి. ఈ సంకల్పములు నామానవత్వాన్ని నిలిపేవా లేకపోగొట్టేవా? నా కీర్తిగౌరవములు పెంచేవా లేక నన్ను పతనము చేసేవా? ఈ విధముగా నీకు మంచి కల్గించునా చెడ్డ కల్గించునా అనే విషయాన్ని విచారించి చెడ్డ కల్గించి నట్లైన తక్షణమే ఆసంకల్పములను దూరము చేయుటానికి ప్రయత్నించాలి. ఆ దుష్ట సంకల్పములను దూరము చేసే విధానము యేమిటి? ఈ దుష్ట సంకల్పములు దూరము చేసే విధానము మరొకటి లేదు. సత్సంకల్పములు అభివృద్ధిపరచుకున్నప్పుడే దుష్టసంకల్పములు దూరమవుతాయి. చుట్టూ దుర్గంధముగా వుండే సమయమందు ఆదుర్గంధము దూరము చేసే విధానము యేమిటి? తక్షణమే ఆదుర్గంధమును దూరము చేయలేము. సుగంధము ఒక అగరువత్తో, సాంబ్రాణో, యింకే విధమైన fill చేసి తద్వారా ఆ దుర్గంధము మనకు సోకకుండా చూసుకోవచ్చు. అదే విధముగనే మనలో కలిగే దుష్టసంకల్పములకు సత్యసంకల్పములను అభివృద్ధి పరచుకున్నప్పుడు యీదుష్టసంకల్పములు సులభముగా దూరమవుతాయి.

ప్రతి విషయమందు కూడను సంకల్పము పుట్టిన తక్షణమే మనము విచారణ సలపాలి. ఈ సంకల్పము యొక్క భవిష్యత్తు, ప్రభావము యిలాంటిది అనే దానిని మనము విచారించాలి. ఒక్కొక్క పర్యాయము మన సంకల్పములు యింకొకరు

510078606

పసికట్టే అవకాశము కూడా వుంటుంటాయి. పూర్వము మహర్షులందరు యిదేవిధముగనే సత్సంకల్పములను పసిగట్టి ఆ సత్సంకల్పముల ప్రభావము చేత ఒకరికొకరు సన్నిహిత సంబంధ బాంధవ్యులై దివ్యాత్మ తత్వాన్ని గుర్తించుకోగలుగుతూ వచ్చారు. ఒక చిన్నకథ. వాలెండు లోపల టెడ్ బ్రోస్టిక్ అనే ఒక రైతు వుండేవాడు. ఇతను అవివాహితుడు. అనగా పెండ్లి కానివాడు. ఇతనికి తల్లి ఒక సోదరుడు వుండేవారు. జీవితాన్ని ప్రశాంతముగా గడపాలని వూరికి వెలుపలకు పోయి నలభై ఎకరముల ప్రదేశము కొని అందులో ఒక గుడిసె వేసుకొని తల్లి, తమ్ముడు, టెడ్ యీ ముగ్గురు మాత్రమే వుండేవారు. పంటలు పండించుకుంటూ ఒక మూలన కొన్ని కోడిపిల్లలను పెంచుకుంటూ కాలము గడుపుతూ వుండేవాడు. కానీ ఒకనాటి రాత్రి ఎక్కడనుండియో ఒక నక్క ప్రవేశించి యీ కోడిపెట్టలను భుజించి శాంతముగా వెళ్ళిపోయింది. రెండవ దినము యీ నక్కనెట్లాగైనా పట్టాలని సంకల్పించుకొని యితను తుపాకిని దగ్గరపెట్టుకొని కూర్చున్నాడు. ఇతను నిశ్చల చిత్తుడు. కాని దేశానుగుణ్యముగా యీ కోళ్లను పెంచుకోటము, వాటిని భుజించటము, వానిని రక్షించుకోటము తన కర్తవ్యముగా భావించాడు. ప్రతి దినము యీ నక్కను కొట్టేనిమిత్తమై పొంచి కాసి వుండేవాడు. ఈ విధనముగా ఒక దినము, రెండు దినములు, మూడు దినములు కాదు; ఐదు సంవత్సరములు కాచుకున్నాడు. నక్క చిక్కలేదు. నిత్యము కోడిపెట్టలు పోతున్నాయి. దీనికి కారణమేమిటి అని విచారిస్తూ వచ్చారు. నక్క వచ్చే శబ్దము వినిపిస్తున్నాది. కోళ్ళ అరిచే శబ్దము వినిపిస్తున్నాది. తిరిగి పరుగెత్తే శబ్దము వినిపిస్తున్నాది. కాని నక్క కనుపించటము లేదు. ఈ విధమైన రహస్యము పదిమందికి తెలుపుతూ వచ్చాడు. ఈ నక్కను యెట్లాగైనా పట్టాలి. ఎట్లాగైనా కొట్టాలి. ఎందుకు చిక్కటంలేదు. ఏ విధముగా తప్పించుకుంటూ పోతుంది అని పదిమందితో విచారించుకుంటూ వచ్చాడు. ఈ సమావేశములలోపల మనస్తత్వాలని గుర్తించిన ఒక నిర్మల చిత్తుడు దీనికి సరైన జవాబు చెప్పాడు. నాయనా! నీవు దానిని చంపాలని సంకల్పించుకుంటున్నావు. ఈ సంకల్పము నక్క అయినా పరవాలేదు కారణమేమనగా పవిత్రమైన హృదయములో సత్సంకల్పములు అద్దములో ప్రతిబింబించినట్లుగా దానికి కనిపిస్తూ వుంటాది. మానవుల యొక్క దుష్టసంకల్పములు, సత్సంకల్పములు మృగములు కూడను గుర్తించటానికి ప్రయత్నిస్తూ వుంటాయి.

ఒక చిన్న ఉదాహరణము. మన నిత్యజీవితములో చూస్తూనే వుంటున్నాము. మనము రోడ్డులో ఒక మార్గములో నడుస్తూ పోయే సమయములో ప్రక్కనే ఒక సరితలో ఒక కుక్క పరుండి వుంటాది. మనలో ఎట్టి సంకల్పములు లేనప్పుడు అది నిర్భయముగా పరుండి వుంటాది. దాని ప్రక్కలో వెళ్ళినప్పటికి అది లేవదు. నీవు యిరవై అడుగుల దూరమునుండి నీవు యీ కుక్కను కొట్టాలి అని సంకల్పించుకొనిరా. నీవు అక్కడ వస్తున్న

510078607.

ట్లే యీకుక్క చక్కగా వెళ్ళిపోతుంది చక్కగా గుర్తించండి. ఈ కుక్కలకు కూడను మానవులందున్న దుష్టసంకల్పము, సత్సంకల్పముల వాసన పసికట్టే శక్తి వుంటుండాది. ఈ విధముగా పశువులకు, మృగములకే యీ విధముగా గుర్తించే శక్తిసామర్థ్యములు వుండినప్పుడు మానవునియందు లేవా? మానవుని యందు కూడను వున్నవి. కాని తన సంకల్పములను మానవుడు మూసిపెట్టుకొనుటకై ప్రయత్నిస్తాడు. ప్రతి ఒక వ్యక్తి యొక్క విషయాన్ని చక్కగా మీరు ముఖములో గుర్తించటానికి ఒక అవకాశము వుంటుంటాది. ఒక తప్పు పని చేసిన వ్యక్తో, లేక పరుల సొత్తు అపహరించిన వ్యక్తో, పరులను దూషించిన వ్యక్తో లేక అసత్యములాడిన వ్యక్తో ఎదురుపడినప్పుడు నీవు వాని ముఖమును చక్కగా పరీక్షించి చూడు. ఒక విధమైన భయభ్రాంతులతో కూడిన ముఖముగా కనిపిస్తుంది. కారణమేమనగా యీ దుష్టసంకల్పములు మన శరీరములో చేరటము చేత యీ బ్లడ్ సెల్సు చాలా దెబ్బ తింటాయి. నరములు బలహీనమైపోతాయి. పెదిమలు అదిరిపోతాయి. దిగ్భ్రాంతిగా తన ముఖమే మారిపోతుంది. క్రమక్రమేణా అతని యొక్క ఆరోగ్యము కూడను చెడిపోతుంది. కనుక సంకల్పములను మూసిపెట్టటము చేత మనకు చాలా ప్రమాదము వుంటుండాది. పోనీ బయట చెప్పుకుందామంటే అవమానమవుతుంది. కనుక చెప్పుకోటము చాలా అవమానము. మూసిపెట్టుకొనటము ప్రమాదము. కనుక మన సంకల్పములు వచ్చిన క్షణమే దుష్టసంకల్పములను క్షణమే త్రుంచివేయటానికి ప్రయత్నించాలి. ఈ దుష్టసంకల్పములు చాలా శక్తివంతమైనవై మన జీవితాన్ని అంతకూడను సాధిస్తూ వుంటాయి.

దేశములో యీనాడు అనేక విధమైన అక్రమములకు, అన్యాయములకు, అశాంతికి మూలకారణము మానవుల యొక్క దుష్టసంకల్పములే. కొన్ని పరిమితమైన సంకల్పములున్నాయి. కొన్ని అపరిమితమైన సంకల్పములుంటున్నాయి. మనము ఎప్పుడు చూసినా కూడను చెడ్డ విషయాలు మనము వినకూడదు. చెడ్డ దృశ్యములు మనము చూడకూడదు. చెడ్డ విషయాలు చెప్పకూడదు. చెడ్డది ఏమియు మనము చేయకూడదు. అందుకోసమే అనేక పర్యాయములు See good, Be good, Do good అని చెప్పుతూ వుంటాను. మనము ఏ విధమైన సంకల్పములు చూస్తుమో, విందుమో, చెప్పుదుమో అవన్నీ కూడను సంస్కార రూపములో ఒక రూపాన్ని ధరిస్తూ వుంటాయి. ఇవన్నీ మన నిత్యజీవితము లోపల అణువణువున మనకు అడ్డు తగులుతూ వుంటాయి. కొన్ని చెప్పాలనుకుంటే ఉదాహరణముగా కొంతమంది లాయర్లు వుంటారు. కొంతమంది జర్నలిస్టులంతా వుంటారు. వీళ్లు వినేది, తలచేది, చెప్పేదీ అంతా చెడ్డనే. ఎందుకంటే యీ కంప్లైంట్లు అంతా వాళ్లకు చేరుతుంటాయి. కనుక వారి ముఖమంతా పేడముఖములుగా వుంటుంటాయి. కారణమేమంటా లోపలంతా కూడను దుష్టసంకల్పములు యెప్పుడు చూసినా అదే పని చేస్తుంటాయి. దీనికి ఏ విరుద్ధము చెప్పాలి. దానికి ఏ విధముగా విరుద్ధము చేయాలి.

510078608.

వానికి ఏవిధముగా విరుద్ధము రాయాలి. అన్ని యిలా దుష్టసంకల్పములతో. వారిలో కాలినుంచి తలవరకు చేరి వుంటాయి. ఇంక అనేకమంది మహర్షులు వుంటూ వుంటారు. వారు నిరంతరము కూడను సత్సంకల్పములనే పోషించుకుంటూ వుంటారు. సత్సంగమునే చేరుతూ వుంటారు. సద్విషయములనే వింటూ వుంటారు. కనుకనే వారియొక్క ముఖ తేజస్సు బ్రహ్మ తేజస్సుగా మారుతూ వుంటుంది. వారిని చూస్తూనే ఆకర్షణీయమైన భావము మనలో ఆవిర్భవిస్తూ వుంటుంది. కనుక ప్రతి ఒక్క మంచి చెడ్డలకు కూడను మన ముఖమే అద్దము. మన ముఖమే మనస్సు యొక్క పోత. మన ముఖమే మనస్సు యొక్క నోటీసు బోర్డు. కనుక మొట్టమొదట మన మనస్సును పవిత్రము చేసుకోటానికి ప్రయత్నము చేయాలి. చిన్న ఉదాహరణము. మీలో కొంతమంది సైన్సు boys కూడా వుండవచ్చు యిక్కడ. కలకత్తా యందో లేక ఢిల్లీ యందో ఆకాశవాణిలో కొన్ని విషయాలు జరుగుతూ వుంటాయి. తక్షణమే మనము రేడియో స్విచ్ వేసి స్టేషను మనము adjust చేస్తే క్షణములోపల ఆ కలకత్తాలో జరుగుతున్న ప్రోగ్రాము అంతా మనకు యిక్కడ వినిపిస్తుంది. అనగా శబ్దము కొన్ని వేల మైళ్లు ప్రయాణము చేస్తుంది క్షణానికి. ఇంక కాంతి, సైన్సు పిల్లలకు తెలిసి వుండవచ్చును, ఒక్క క్షణానికి లక్షా ఎనభై ఆరువేల మైళ్లు ప్రయాణము చేస్తుంది. కాని వీళ్ల పరిశోధనలో, ఎప్పుడు యీ కాలములో చేసిన పరిశోధన యిది; చాలా పాత పరిశోధన, యీ పాత పరిశోధనలో క్షణమునకు లక్షా ఎనభై ఆరు వేల మైళ్లు అంటే యిప్పుడు ఆధునిక పరిశోధనలు యెన్నో వస్తున్నాయి కనుక యివి కోట్ల మైళ్ల దూరమునకు వెళ్లుతున్నది కాంతి. కాని కాంతి కంటె మహా వేగముతో పరుగెత్తేది మైండ్. శబ్దము కంటె కాంతి, కాంతి కంటె మైండ్. యీ మనస్సు మరి ఇంత వేగముతో వుంటుంది. ఇట్టి వేగముతో కూడిన యీ మనస్సును మనము సరైన అదుపులో పెట్టుకొనకుండిన చాలా ప్రమాదము సంభవిస్తుంది. స్పీడుగా పోయే కారుకు ఏ బ్రేకో, ఏ క్లచ్చో, ఏ క్సిలరేటరో, ఏ విధమైన స్టీరింగో కొంచెము లూజుగా వుంటుంటే ప్రమాదము సంభవిస్తుంది. కనుక మనస్సు చాలా వేగముతో కూడినది కనుక, మన సంకల్పములతో చేరినది కనుక మన సంకల్పములను సరైన అదుపులో పెట్టుకోటము మనయొక్క శ్రేయస్సు. కోపము వచ్చినా లేక దుఃఖము వచ్చినా, యింకే విధమైన నిరాశలు కలిగినా తక్షణమే మనము దానికి చోటివ్వరాదు. శాంతముగా దీనిని విచారించి, దీనికి కారణములు వెతికి, దీని మంచి చెడ్డలు చర్చించి తదుపరి యీ విషయమునకు మనము చోటివ్వాలి. అట్లు కాకుండా తక్షణమే మనము మనస్సును అనుసరిస్తూ వుంటే పశువులమై పోతాము. కనుక.

మనసు నాధారముగ గొను మానవుండు
పశువు కంటెను హీనమై పతనమగును
బుద్ధి నాధారముగ గొను బుధజనుండు
పశుపతిగ మారు ....

అనగా మనస్సు సంకల్పించిన ప్రతిదానిని కూడను బుద్ధి విచారణ చెయ్యాలి. అక్కడనే discrimination. బుద్ధిగ్రాహ్యమతీంద్రియమ్ అన్నారు వేదాంతమునందు. తక్షణము ఒకరిని నిందించటముగాని, ఒకరిని దూషించటముగాని, ఒకరిని మనము దోషిగా పరిగణించటముగాని మనము యేమాత్రము తొందరపాటు చేయకూడదు. ఇవన్నీ కూడను దుష్టసంకల్పములలో చేరిన దుష్ఫలితములే.

మొట్టమొదట సంకల్పములనే విత్తనములు మంచికర్మలు అనే ఫలములు పుట్టుచున్నవి. ఈ కర్మలనే విత్తనములనుండి సాధనలు అనే ఫలములు లభించుచున్నాయి. ఈ సాధన అనే విత్తనము నాటినప్పుడు శీలము అనే ఫలము లభిస్తున్నది. ఈ శీలము అనే విత్తనము నాటినప్పుడు మనకు అదృష్టమనే ఫలము లభిస్తున్నది. మన అదృష్టమనేది మంచిగా వుండాలనుకుంటే పూర్వము దీనికి శీలము అనగా character సరియైనదిగా వుంటుండాలి. ఈ character సక్రమమైనదిగా వుండాలనుకుంటే మనయొక్క సాధన సరైనదిగా వుండాలి. అనగా నిత్యజీవితములో మనము జీవించే నడత, యీసాధన సక్రమమైనదిగా వుండాలంటే చేసే కర్మలు పవిత్రమైనవిగా వుండాలి. ఈ కర్మలు పవిత్రముగా వుండాలంటే సంకల్పములు పవిత్రముగా వుంటుండాలి. కనుక మన అదృష్టమునకు దురదృష్టమునకు సంకల్పములే కారణము. కనుక మన దుఃఖమునకు ఆనందమునకు, కష్టములకు నష్టములకు, ఆదాయమునకు, బాధలకు అన్నింటికి కూడను సంకల్పములే మూలకారణము. ఈ సత్సంకల్పములు కావలెనంటే సత్సంగము కావాలి. కనుక మన చదువుల చేతగాని, మన ఐశ్వర్యముల చేతగాని, మన బలము చేతగాని, మన కీర్తి మర్యాదల చేతగాని యీ సంకల్పములు లభించేవి కాదు.

ఈ సంకల్పములు స్వసంకల్పములు, తనయొక్క హృదయము నుండి పవిత్రమైన భావములో ఆవిర్భవించాలి. నేను గొప్ప విద్యావంతుడనే అని అనుకోటం చేత గర్వమేర్పడవచ్చును. నేను గొప్ప తెలివితేటలు కలవాడనని అనుకోటం కూడను ఒక అహంకారముగా మారవచ్చును. నేను శ్రీమంతుడిని అని అనుకోటం కూడను ఒక అహంకారమే. నేను బలవంతుడిని అని అనుకోటం కూడా అహంకారమే. ఈ బలము, యీసంపద యీ చదువు, యీ తెలివితేటలు భగవంతుడు నీకిచ్చినది అహంకారపడటానికి కాదు. ఈ పవిత్రమైన శక్తులవల్ల నీజీవితాన్ని ఆనందపరచుకొని నీ ఆనందాన్ని పదిమందికి పంచటానికి ప్రయత్నించాలి. నీ తెలివితేటలతో మంచిని పెంచుకో. నీ చదువుతో వివేకాన్ని పెంచుకో. ఈ వివేకముతో వినయాన్ని పోషించుకో. ఈ వినయాన్ని సమాజములో పంచిపెట్టు. ఇదే మన సత్సంకల్పముల యొక్క ప్రభావము. పవిత్రమైన ఫలితము. కనుక సంకల్పములనేవి చాలా వుత్కృష్టమైనవి. ఆకాశముకంటె విశాలమైనవి. విద్యుత్ శక్తి

కంటె సూక్ష్మమైనవి. మనకు కనిపించవుగాని అనేక కర్మల ఫలితాల్ని తినిపిస్తూ వుంటాయి. కనుక యీనాడు మనము నేర్చుకోవలసిన విద్యయిదియే. సత్సంకల్పములను అభివృద్ధి పరచుకోవలెను. ఎట్టి సంకల్పములైన పుట్టినప్పటికిని అట్టి ఫలితములను మనము అనుభవిస్తూ వుంటాము.

వేసుకొందురు మీరు విషమిచ్చు ఫలములు
ఆశింతురు నేడు అతిరుచ్య ఫలములు
కాసిన కడు చేదుకాయలు తినలేక
దోషము తనపైన దోసి వాదింతురు.

వేసుకొనేది విషవిత్తనాలు, ఆశించేది మధుర ఫలములు. కాసిన చేదుకాయలు తినలేక దేవుడు యీవిధమైన చేదుకాయలిచ్చాడని నిందించటము. ఇవి దేవుడిచ్చినవి కాదు. నీవు పెంచుకున్నవే. కనుక నీవు మంచి విత్తనములు నాటు, మంచిఫలములు పొందు. ఇదే విధముగనే సంకల్పముల యొక్క ప్రభావము అనేది అనేక పర్యాయములు చెప్పాను. విదుకోట్ల సంకల్పములుంటున్నాయి.

ఈ సంకల్పముల యొక్క ప్రభావమును మనము చక్కగా గుర్తించినప్పుడే మన మానవత్వము యెంత విలువైనది మనము చక్కగా గుర్తించుకోటానికి వీలౌతుంది. నిజముగా మానవుని యందుండిన ప్రధానమైన రహస్యాన్ని మీరు చక్కగా అర్థము చేసుకుంటే యెంతవిలువైనదో మానవత్వము జంతూనాం నరజన్మ దుర్లభమ్ అనే విషయాన్ని మీరు చక్కగా అనుభవించగలరు. మానవుని యందున్న ఒక్క గుణము యే జీవరాసులయందు కూడను లేదు. ఏమిటి ఆ క్వాలిటీ అంటే నవ్వటము. ఏ జంతువులుగాని, ఏ పక్షులుగాని, ఏ మృగములుగాని నవ్వవు. అనగా ఆనందమయుడు మానవుడని. ఆనందాన్ని ఆశించే వాడు కనుక ఆనంద పిపాసి మానవశి అన్నారు. ఇట్టి ఆనంద మయుడైన మానవుడు దుఃఖమును అనుభవించుటకు కారణమేమని question mark వేసుకోండి. అనగా నవ్వుటకు విరుద్ధమైన పనులను ఆచరిస్తున్నాము కనుకనే మనము ఏడ్చుతున్నాము. ఏ కార్యము చేసినా మనము నవ్వే కార్యముగా ఆచరించాలి. ఈ నవ్వులలో మూడు రకములైన నవ్వులుంటున్నాయి. కేవలము హాస్యముగా నవ్వేది ఒకటి. ఒకవిధమైన విరక్తిగా నవ్వేది ఒకటి. అనగా మన జీవితములో కొన్ని విధములైన ఫలములు మనకు లభించక పోవటము చేతను, కొంత disappoint కావటం చేతను (ఛీ---) అని యీ నవ్వు ఒక విసుగుతో పోయేది. మరొక రకమైన నవ్వు యింకేమంటే చాలా బిగ్గరగా చిన్నదానికి పెద్దదానికి హాస్యము కాని దానికి, హాస్యము అయినదానికి అన్నిటికి నవ్వటమే. ఇది చెడ్డది. ఈ విధముగా నవ్వకూడదు మనము. నవ్వే నవ్వు ఒక శబ్దముగా

కానీ, మన పెదవులు విరిచి పండ్లు కనిపించేటట్టుగా కానీ గట్టిగా నోరు తెరిచి గానీ నవ్వకూడదు అన్నారు. కారణమేమంటే యీ నవ్వు దుఃఖానికి హేతువు అన్నారు. ఒక నవ్వు వుంటుండాది అదేమంటే అదే చిరునవ్వు. అది శబ్దము చేయదు. పండ్లు కనుపించవు. పవిత్రమైన హృదయముతో ముఖమును వికసింప జేసే నవ్వు. ఆ చిరునవ్వు ఒక్కటే. ఆ చిరునవ్వును చిందులు తొక్కే కార్యములు ఆచరించటమే మన కర్తవ్యము. కొంత హాస్యము చేసి అందరిని నవ్విస్తూవుంటారు. ఇది జీవితమంతా హాస్యమైన రూపములోనే ధరిస్తుంది. కనుక మన సంకల్పములు మనము చిరునవ్వు నవ్వి మనద్వారా యితరులను చిరునవ్వు నవ్వించే సంకల్పములను పోషించుకోవాలి. ఈ విధమైన జీవితాన్ని గడపటమే మానవుని ప్రధాన కర్తవ్యము. ఇది ఒక్క ఆధ్యాత్మిక మార్గమందు తప్ప అన్యమార్గమందు మనకు లభించదు. అంతఃకరణ చాతుష్టయములు అంటారు. అంతఃకరణములు నాలుగు. మనసు, బుద్ధి, చిత్తము, అహంకారము అని యివి అంతఃకరణ యొక్క స్వరూపాలు. ఈ అంతఃకరణ చాతుష్టయమనే దాంట్లో మొట్టమొదటిది మనస్సు. కనుక యీ అన్నింటికి ని మనస్సే సారథ్యము వహిస్తుంది. మనసును సరైన అదుపుల్ వుంచుకున్నప్పుడు మన జీవితము ధన్యము.

మనసుచే జన్మలు మరి ఉద్భవించు. మనము తిరిగి యెన్నో జన్మలెత్తటానికి మనసే కారణము. మనసుచే జన్మలు మాయమైపోవు. జన్మరాహిత్యమై పోయి జన్మలేకుండా వుండటానికి కూడను మనసే కారణము. మనసుచే ధర్మార్థకామమోక్షములనే యీ నాలుగు చతుర్విధ పురుషార్థములు కూడను సార్థకమై పోతాయి. మనసుచే యోగనిష్ఠలు ప్రకాశించు. ఈ మనసు చేతనే మనము చేసే కర్మయోగము, జ్ఞాన యోగము, భక్తి యోగము రాజ యోగము, యీ క్రియా యోగము యిలాంటి యోగములన్ని కూడను సిద్ధిని పొందుతాయి. కనుక బంధమోక్షములకు మనసే కారణమని భావించే వేదాంతమునందు మనయేవ మనుష్యాణాం కారణం బంధమోక్షయోః అన్నారు. మనసే మన జీవితము. మనసే మన ప్రాణము. మనసే యీ ప్రపంచము. మనసే ఒక పదార్థము. ఈ మనసే లేకపోతే యీ టంబ్లర్ లేదు. ఈ మనసే లేకపోతే యీ మైకే లేదు. ఈ మనస్సే లేకపోతే టేబులే లేదు. సమస్త పదార్థములు మనస్సు యొక్క ఆకారములే. కనుక మనస్సు నుండి ఆవిర్భవించినవే సర్వము. కనుక యీ మనస్సును పవిత్రమైన సంకల్పముల చేత నింపుకోవాలి. సమస్త చైతన్యము కూడను యీ మనస్సునందే యిమిడి వుంటున్నాది. ఈ మనస్సనేది విశాలము చేసుకొందుమా అదే దైవాకారము ధరిస్తుంది. ఈ మనస్సును అధోగతిపాలు చేస్తిమా యింక అన్నివిధములుగా పతనమై పోతాము. ఈ మనస్సును పెంచే కొలది, పెంచే కొలది పవిత్రమైన మార్గాన్ని అభివృద్ధి చేస్తుంది. కనుక మనము మనసును సరైన మార్గములో పెట్టాలి. ఈ మనసు యెక్కడ

510078612

నుంచి వచ్చిందో అక్కడ దీనిని చేర్చటానికి చూచుకోవాలి. ఈ మనస్సును అహంలో చేర్చుకో. అదే నేను అనేదానిలో యీమనసును ఐక్యము చేయి. అప్పుడు నేను నేనే అయిపోతుంది. ఈ మనసును ప్రత్యేకముగా నేనుకు పెట్టుకున్నప్పుడు నేను మనిషి అయిపోతుంది. నేను మనిషి యిది పరిమితము. నేను నేను అపరిమితము. నేను నేననేది అహం. నేను మనిషిని అనేది అహంకారము. అహమునకు ఆకారము చేరింది కాబట్టి అహంకారమైపోయింది. ఆకారము వుండినంతవరకు ఆకారమే అయిపోతుంది. కనుక నేను నేనుగా మారిపోవాలి. ఇదే నిజమైన అహంతత్వము. సంస్కృతభాషయందు పలకొన్ని అక్షరములుంటున్నాయి. మొదటిది అ. కడపటిది హ. ఈరెండు చేరితే అహ. ఈరెండింటిని చేర్చినప్పుడు మన జీవితము ఒక పూలమాల వలె కట్టబడిపోతుంది. ఈరెండింటిని మనము చేసుకోవాలి. అ. హ. యీ అహం యీరెండింటిని మనము వశము చేసుకుంటే జీవితమంతా మనకు అధీనమైపోతుంది. కనుక మన అహంతత్వమనేది ఉగ్రంగా మారకూడదు. అహంకారముగా మారకూడదు. ఆత్మగా మారాలి. అహం. ఆత్మ. అందుకోసమే దీనికి మూడు పేర్లు పెట్టారు. అహం దేహాస్మి నేను దేహమును. అహం జీవాస్మి. నేను సూక్ష్మమైన స్వరూపమును. అహం బ్రహ్మాస్మి. అహం బ్రహ్మాస్మి యనే దీయొక్క ఆకారము. కనుక యీ యొక్క బ్రహ్మతత్వములో యీ మనస్ తత్వమును అంకితము చేయి. ఈ మనస్సును సత్సంకల్పముల చేత నింపు. Good thoughts వల్లనే Good mind, Good mind వల్లనే Good God. కనుక మొట్టమొదట మనము యీ మనసు యొక్క సంకల్పములను చక్కగా గుర్తించి మనము పవిత్రమైన సంకల్పములను అభివృద్ధి పరచుకోటానికి విద్యార్థులు యీ లేత వయసునందే తగిన కృషి చేయటము చాలా అవసరమని నేను ఆశిస్తూ ఆశీర్వదిస్తూ నా ప్రసంగాన్ని విరమిస్తున్నాను.